1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Arkeogenetik, insanlığa dair geçmişi moleküler genetik teknikler ---- araştıran bir bilim dalı olarak tanımlanabilir. Bazı temel konular üzerindeki çalışmalar henüz sürmekteyse de hızla ---- bir bilim dalı hâline gelmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) yoluyla - değişken
B) sayesinde - benimsenen
C) deneyerek - bilinen
D) geliştirerek - sevilen
E) kullanarak - gelişen

2. Yüksel Pazarkaya, ülkemizde eşine az rastlanan (I) (ender görülen) bir titizlikle, Rainer Maria Rilke'nin tüm şiirlerini toplam on iki kitap hâlinde dilimize kazandırdı. Bu külliyat (II) (toplu eserler), Rilke'nin yazın çalışmalarını içeren Kâmuran Şipal çevirileriyle birlikte değerlendirildiğinde (III) (aynı kitapta toplandığında) önemli bir kazanım niteliğinde. Çeviri eylemi, çoğu kez (IV) (genellikle), farklı kültürler arasında köprü kurmakla (V) (bağ oluşturmakla) kalmıyor, yeni imgesel yorumların kapısını da aralayabiliyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

3. (I) Her atasözü bir genel kural, bir ilke niteliği taşır. (II) Bazı atasözleri sosyal ilişkiler üzerine görüş bildirir. (III) Bazı atasözleri ise uzun gözlemlere dayanarak doğa olaylarının gündelik yaşam üzerindeki etkilerini anlatır. (IV) Tecrübelere veya mantığa dayanarak doğrudan doğruya öğüt veren atasözleri de vardır. (V) İki yargı taşıyan atasözlerinde ise yargılar arasında benzetme ilgisinden ziyade iki yargının birbirini tamamladığı veya birbirine karşıt olduğu görülür. (VI) Bir de genelin aksine temsilî ve mecazi anlatıma sahip olmayan atasözlerimiz vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki açıklamalara aşağıdaki atasözlerinden hangisi örnek olarak gösterilemez?

A) II. cümle: Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
B) III. cümle: Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
C) IV. cümle: Çirkefe taş atma, üstüne sıçrar.
D) V. cümle: Var evi kerem evi, yok evi verem evi.
E) VI. cümle: Besle kargayı oysun gözünü.

4. Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermemektedir?

A) Engin denizlerde, dünyanın gürültüsünden patırtısından uzak, düşsel bir adanın şiiriyle büyülenmemiş insan sayısı azımsanamayacak kadar çoktur.

B) İnsanoğlu yüzyıllardır mutluluk, dirlik, düzenlik, ölümsüzlük yönündeki özlemlerini çoğunlukla uzak bir ada görüntüsüyle dile getirmeyi seçmiştir.

C) Kendini ıssız bir adada en çetin güçlüklerle karşı karşıya düşünen, parklarda Robinsonculuk oynayan çocuklar bugün de var.

D) Bir edebiyat yapıtında anlatılan olayın yeri olarak değerlendirilen ada, yalnızlığın sembolü olmasıyla coğrafyacının veya haritacının adasından farklıdır.

E) Coğrafyacı açısından ada; konumu, yüzey şekilleri, yüz ölçümü, nüfusu ve iklimi incelenecek her yanı suyla çevrili bir kara parçasıdır.

5. I. Yazar, eserlerinde gelenekle arasına bir mesafe koymaktansa bu birikime, yaşadığı döneme özgü bir pencereden bakmayı tercih ediyor.

II. Yazarın hiçbir edebiyat geleneğine bağlanmayışı, onu çağdaşı yazarlardan ayıran önemli bir özellik olarak ön plana çıkıyor.

III. Yazar, bu kitabıyla kendinden önce üretilen eserleri okumanın bir özgünlük sorununa yol açmayacağını herkese kanıtlıyor.

IV. Yazar, tarihin kendisine aktardığı seslere kulak tıkamıyor ancak onları kendi döneminin gerçekliğinin süzgecinden geçiriyor.

V. Yazarın kendi olma sorununu tartıştığı bu kitapta, yüzünün düne değil yarına dönük olduğu açık bir biçimde gözlemlenebiliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine <u>en yakındır</u>?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV

D) III ve V E) IV ve V

6. • Davies, eğitimi bireyleri kapasitelerine göre farklı statülere yerleştiren bir sistem olarak değerlendirmektedir.

• Toplumsal tabakalaşmayı temel alarak en yeteneklilerin en önemli mesleklerle ödüllendirilmesi gerektiğine inananlar, bu görüşe destek vermişlerdir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Davies, eğitimin tanımını yaparken, farklı yeteneklere sahip olan kişilerin buna bağlı olarak farklı mesleklere yerleştirilmesi gerektiğini ve bunun da toplumsal tabakalaşmanın gereği olduğunu savunmuştur.

B) Toplumsal tabakalaşma temelinde en yetenekli insanların en önemli meslekleri elde etmesi gerektiğini düşünen kişiler; Davies'in, eğitimin bireyleri kapasitelerine bağlı olarak farklı statülere yerleştiren bir sistem olduğu düşüncesini desteklemişlerdir.

C) Meslek seçiminde eğitimin belirleyici olması gerektiğini vurgulayan Davies ile toplumsal tabakalaşmayı esas alıp yetenekli kişilerin statüsü yüksek mesleklere yerleşmesi gerektiğini savunanların görüşleri örtüşmektedir.

D) En yetenekli insanları en iyi mesleklere yönlendirmenin gerekli olduğunun ve bunun eğitimle sağlanacağının altını çizen Davies, bu konudaki tanımlarını toplumsal tabakalaşmayı savunanların görüşleriyle desteklemektedir.

E) Toplumun meslekler açısından tabakalaşmasının, yani en yeteneklilerin en önemli mesleklere sahip olmasının toplumsal bir gerçeklik olduğunu belirten Davies'in eğitim tabakalaşma ilişkisine dayanan bu düşüncesi, geniş kitleler tarafından desteklenmiştir.

7. Ben, sisi zihnin bazı hâllerine benzetirim (I). Sis içindeyken sanki başka bir dünyada, başka bir nizam içinde oynayan (II) muhayyilem, beni daima şaşırtır. Kimi zaman temel karakterler üzerinde kalıp ayrıntılardan (III) uzaklaşmanın mutluluğunu yaşarım. Kimi zaman da zihnim ayrıntılara dalıp çevreyi (IV) kolaçan etmeye başlar. Birkaç gündür İstanbul'un üstünü bütünüyle örten sis de zihnim gibi oyunlar oynuyor ve görülen, işitilen (V) her şeyi farklı bir şekle sokuyor.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur?

A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. Gelecekteki bilişsel sistemlerin çevreyle etkileşim (I) hâlinde olması bekleniyor. Canlı organizmaların sinir sistemlerinden esinlenerek (II) geliştirilen bu mekanizmaların en önemli özelliği, klasik işlemcilerin (III) aksine hafıza ve işlemci birimlerinin bir arada olmasıdır. İnsan beynine benzer biçimde (IV) çalışan elektronik cihazlar henüz tasarlanmamış olsa da yakın zamanda bu konuda önemli gelişmeler yaşanması (V) bekleniyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri isim kökünden türemiştir?

A) I ve II   B) I ve III   C) II ve IV

D) III ve V   E) IV ve V

9. Sırf kendi için okuyan, gezen, eğlenen bir aydın kendini yaşarken öldürmüyor mu?

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Belirtisiz nesne - özne - zarf tümleci - yüklem

B) Zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem

C) Özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem

D) Özne - zarf tümleci - yüklem

E) Belirtisiz nesne - zarf tümleci - yüklem

10. Cümledeki sözcüklerin arasına yerli yersiz, sıfat yerleştirmenin edebiyat metninin bir özelliği olduğunu sanan "yazar adayları" var. Bence yazmayla ilgili en temel yanlışlardan biridir bu. Yakın anlamlı sıfatların işlevsiz olarak kullanıldığı cümleler, dikiş izlerini belli eden bir elbiseye benziyor. Böyle olunca okur, bir bütün olarak kumaşı değil dikiş izlerini görüyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada eleştirilen bakış açısıyla yazılmıştır?

A) Günler, kuvvetli bir rüzgârın sürüklediği beyaz bulut kümecikleri gibi birbiri ardına geçip gidiyordu ve biz bunların sonunda muhakkak bir fırtına kopacağını seziyorduk.

B) Sonbahar; yemişleri, bulutları, güneşi, maviliği ve yeşili ile insana şiir, edebiyat, musiki ve mesut insanlarla dolu bir dünya düşündürüyor.

C) Yağışlı, donuk ve karlı bir kış akşamının karanlığında başlayan o derin yalnızlığım giderek artıyor; bu koyu kimsesizliğim beni, aydınlık ve ışıklı bir sabaha uzanmaktan men ediyor.

D) O haftayı ve ondan sonra geleni, sadece onu düşünerek geçirdim; belki rastlarım ümidiyle birkaç defa Boğaziçi'ne gittim, Emirgân'da, Kandilli'de ve şurada burada dolaştım.

E) Çardaklardaki yapraklar, kırmızının en son hâline doğru ağır ağır, kızara kızara kırmızının renk oyunları içinde düşmeden evvel sallanıp durdular.

11. Sosyalleşme <u>süreci</u> (I); gittikçe yoğunlaşan kontrol, yön verme ve biçimlendirme etkisiyle doğal bir <u>varlık</u> (II) olan insanı; uygar, kanunlara <u>saygılı</u> (III), diğer insanların hak ve sorumluluklarını hesaba katan, <u>kendinden</u> (IV) emin, sakin, mutlu, mesleki <u>yeterliğe</u> (V) sahip bireyler hâline getirir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi yapım eki <u>almamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Toprakla uğraşanları maddi açıdan desteklemek ülkemizin kalkınmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Bu cümlenin öznesi, aşağıdaki sözcük gruplarının hangisinden oluşmuştur?

A) Sıfat tamlaması
B) İsim tamlaması
C) İsim-fiil grubu
D) Zarf-fiil grubu
E) Sıfat-fiil grubu

13. (I) Tıpkı insanlar gibi şehirlerin de bir yazgısı, bir ömrü, doğumu ve ölümü vardır. (II) Zamanın karanlık katmanları arasından günümüze ulaşan antik şehirler; farklı dönemlerin, kültürlerin, inançların ve yaşama biçimlerinin tanıklığını yaparlar. (III) Bu nedenle şehirler, uygarlıkların kendi öykülerini yazdıkları bir kitap gibidir. (IV) Onların sayfaları arasında, mazinin acı tatlı anıları gömülüdür ve bunların pek azı tarihin açık sayfalarına yansımıştır. (V) Herhangi bir antik kentin sokaklarını dolaştığınızda, bu kentin tanıtım broşürlerinde yazılandan çok daha fazlasını göreceksiniz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde fiilimsi <u>yoktur</u>?

A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve V
E) IV ve V

14. *Körlük*, Nobel ödüllü yazar Jose Saramago'nun 1995 yılında yayımlanmış romanıdır. Okuyucu, bu kitapta kahramanları; adıyla değil, onları tanıtan ifadelerle görür. Yazar her birini "doktor, doktorun karısı, hırsız, koyu renk gözlüklü genç kız" gibi çeşitli sıfatlarla adlandırır. Kahramanların diyalogları da anlatıcının sesine yedirerek metni uzun bir monoloğa dönüştürür. Okur <u>bu durum</u> karşısında romanı takip etmekte güçlük çeker ve kendini âdeta bir labirentin içinde bulur. Ayrıca Saramago, roman boyunca nokta ve virgül dışında noktalama işareti kullanmaz. Bu da metnin bütüncüllüğüne katkıda bulunan bir başka yöntemdir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Eserde kişilerin, özellikleriyle anımsatılması
II. Birden fazla teknikten yararlanılmış olması
III. Olayların karmaşık bir şekilde aktarılması

durumlarından hangilerine gönderme <u>yapılmamıştır</u>?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

15. (I) Kişiye odaklı söyleşilerde amaç; soru sorulan kişinin yaşamını, yaptıklarını veya fikirlerini gündeme getirmektir. (II) Bu tür söyleşilerin öznesi, toplumda merak uyandıran ünlü şahsiyetler olabilir. (III) Örneğin sporcular, sanatçılar ve politikacılar bu söyleşilerde sıklıkla yer alır. (IV) Kimi zamanda tanınmamış ancak yaşamı ve yaptıklarıyla dikkatleri çekmiş kişiler seçilir. (V) Sorular aracılığıyla onların iç dünyalarında neler yaşadıkları okura aktarılmak istenir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "de" **bağlacının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Aşağıdakilerin hangisinde nesne, sadece isim tamlamasından oluşmuştur?

A) Uzunca bir süre trenin penceresinden ağaçlarla kaplı köyleri seyretti.

B) Büyükbabam, ailenin en küçüğüne en güzel odayı vermişti.

C) Bunca yılın ardından sokak satıcılarının seslerini hâlâ özlüyorum.

D) Geçmiş günlerin özlemi içimde her gün biraz daha büyüyordu.

E) Emekliye ayrılınca evinin bahçesi âdeta sığınağı olmuştu.

17. "Birleşik sözcüğü oluşturan sözcüklerden biri veya her ikisi birleşme sırasında anlam değişmesine uğramışsa sözcük bitişik yazılır."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Adını şarkılarda duyduğumuz yalıçapkını, adalarda yaşayan bir kuş türüdür.

B) Yemekten sonra tatlı olarak birer porsiyon bülbülyuvası siparişi verdik.

C) Doğum günüm için annem bana camgöbeği renginde bir kazak örmüş.

D) Pek çok kişinin sandığının aksine denizyılanı nehirlerde de yaşayabilir.

E) Yazar bu öyküsünde semt pazarlarındaki ayaküstü sohbetlere önemli bir yer ayırmış.

18. Annesi şaşırarak şöyle dedi ( ) "Ne var ( ) neyi düşünüyorsun?" Şen şakrak kızının yüzündeki durgunluğa bir anlam verememişti ( ) "Bez bebeğimi, dedemin aldığı bisikleti, kırmızı uçurtmamı, parlak ayakkabılarımı ( ) Aslında ne kadar güzelmiş benim çocukluğum ( ) değil mi anne?"

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (:) (;) (.) (...) (,)

B) (!) (,) (:) (.) (,)

C) (!) (;) (...) (.) (;)

D) (:) (,) (.) (...) (,)

E) (,) (?) (:) (.) (!)

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Pamukkale travertenleri, Denizli'mizin önde gelen turistik değerlerindendir.

B) Bu yasa tasarısı Bakanlar Kurulu'nda uzun uzun tartışıldı.

C) Ferhunde Hanım'dan gelen son mektubu ailecek sevinç içinde okuduk.

D) Üniversitemizde tek ders sınavlarının 30 Haziran'da yapılacağı açıklandı.

E) TDK'nin bir görevi de geçmişte yazılmış eserleri günümüze kazandırmaktır.

20. Bakmayın sahilinin dolguyla denizden yükseltilmiş olmasına; denizin içinden çıkıp içeri doğru yılan misali kıvrılan yokuşun ta Galata Kulesi'nin gölgesine kadar uzandığı bir semt Tophane. Ana sokakları bayır, ara sokakları çıkmaz. Bu nedenledir ki adımlar hafif hafif, ağır ağır atılır burada. Sanki semti derinlemesine hissettirmek ve geçmişi teneffüs ettirmek için yukarı doğru uzadıkça uzar yol.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma
B) Benzetme
C) İkileme
D) Niteleme
E) Mecazlı söyleyiş

21. (I) Eski çağlardan beri ticareti yapılan inci, bugün de yaygın bir şekilde alınıp satılmaktadır. (II) İnciyi oluşturabilen en tipik deniz hayvanının istiridye olduğu bilinmektedir. (III) Bu su canlısı, içine girip yerleşen kum tanecikleri veya larvalara karşı kendini korumak için sedef adı verilen sıvı bir madde salgılamaktadır. (IV) Sedef bir yandan salgılanıp çoğalırken diğer yandan istiridyenin içine yerleşen maddeyi kaplayarak incinin oluşmasını sağlamaktadır. (V) İncinin büyüklüğü, şekli, parlaklığı ve rengi de bu süreçte oluşmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. (I) Çoğumuz düşünmeyen bir dünyada yaşıyor olmaktan yakınıyoruz. (II) İnsanların büyük bir bölümü en az düşünceyle bütün bir yaşamı omuzlamak gibi bir kolaycılığı benimsiyor. (III) Hatta kimileri düşünceyle alay ederken kimileri gerçekten düşündüklerini sanıyorlar. (IV) Büyük çoğunluğunu düşünmeyenlerin oluşturduğu ve düşünmenin lüks sayıldığı bir dünyada her şeye karşın düşünen insanı "gerçek insan" diye tanımlamak gerekir. (V) Düşünmek; insana, insan yaşamına bütünsel bir bakışla bakmaktır. (VI) Düşünce alanımızı daralttığımız zaman dünyaya yeterince yerleştiğimizi söyleyemeyiz. (VII) Düşünmek, dünyaya bir veya birkaç açıdan değil bütün açılardan bakmayı bilmekle olur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

23. Bir anaokulundaki çocukların ebeveynleri, bazen işleri nedeniyle çocuklarını okulun kapanma saatinden sonra almaya gider. Böyle zamanlarda okul personelinden bazıları çocuklarla birlikte beklemek zorunda kalır. Bu durum birtakım sorunlara yol açar. Yöneticiler de çözüm olarak geciken ebeveynlere bir yaptırım uygulamaya karar verir. Ancak bir süre sonra ailelerin daha çok gecikmeye başladığı görülür. Çünkü aileler artık cezalarını çektikleri için kendilerini rahat hisseder. Diğer bir deyişle ----.

I. daha önce yaşadıkları mahcubiyet duygusundan uzaklaşarak kendilerini haklı gördükleri bir konuma gelirler
II. okulda bekleyen çocukların aileleri davranışlarıyla cezalardan hoşnut olmadıklarını gösterirler
III. yöneticiler uyguladıkları yöntemle asıl cezayı ailelere değil, okul personeline verdiklerini fark ederler

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

24. Soyut matematik problemleri Heisenberg'i büyülemekteydi. Kanıtlamaya çalışıp da başarılı olamadığı Fermat'ın son teoremi de bunlar arasındaydı. O sıralarda bir arkadaşı ona Einstein'ın görelilik kuramı üzerine yazılmış bir kitap verdi. Heisenberg, kitap üzerinde çalışarak kuramda kullanılan ve "Lorentz dönüşümleri" adı verilen özel matematiksel araçları anlamak için epey çaba sarf etti. Yine de fiziği o sırada meslek olarak düşünmüyordu. Onu büyüleyen fiziğin arkasındaki matematikti. Bu ilgisi ileride onun bir fizikçi olarak düşünüşünü de etkileyecek ve ona olanaksız görünen problemleri çözmede Einstein gibi ileri düzeyde matematik kullanma ayrıcalığı tanıyacaktı.

Bu parçadan Heisenberg ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Einstein'ın görelilik kuramını geliştirmesine çalışmalarıyla katkıda bulunmuştur.

B) Fizik alanında başarılı olmak amacıyla ileri matematik çalışmaları yapmıştır.

C) Fizik alanında çalışmış olmasına rağmen daha çok soyut matematikle ilgilenmiştir.

D) Adını duyurmasında Fermat'ın teoremi üzerine yaptığı eleştirilerin payı olmuştur.

E) Einstein'ın görelilik kuramı üzerinde çalışması, saygın bir fizikçi olmasını sağlamıştır.

25. Edebiyat ürünlerini kültür tarihinin deposu sayan anlayış üzerine düşünürken tarih ve edebiyat araştırmacılarının durumunu tartışmak gerekir. Aslında her iki yaratıcı çabanın da kazı alanı ortaktır ve edebî metnin sunduğu geçmişe ait bulgular üzerinde edebiyatçı da tarihçi de farklı yöntemlerle çalışarak ortak bir noktada buluşabilir. Ancak aralarında temel bir fark vardır. Edebiyatçının kazı çalışmaları, yönünü geleceğe de çevirebilirken tarihçinin bakışı geçmişle çerçevelenmiştir.

Bu parçaya göre edebiyat ve tarih araştırmacıları ile ilgili olarak

I. Kaynakları ortak olsa da yaklaşım ve yöntemleri arasında belirgin farklılıklar vardır.

II. İnsan ve toplumun bugünü ve geleceğine dair genel çıkarımlarda bulunurlar.

III. Üzerinde çalıştıkları kültür malzemesini değiştirmeyi amaçlarlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

26. Son yıllarda yapılan araştırmalar, bugüne kadar koleksiyonculuk veya hobi olarak tanımlanan davranışın istifleme bağımlılığı olarak adlandırılan bir tür hastalık olabileceğini gösteriyor. Yıllardır biriktirilen bir yığın eşyanın içinden hangilerinin kalıp hangilerinin gideceğine karar verme anında kişiler, büyük ihtimalle hastalıklarıyla ilk kez yüzleşiyorlar. Küçücük ve işine hiç yaramayan/yaramayacak bir şeyi bile gözden çıkarmak, istifçilerde derin travmatik üzüntüler yaratabiliyor.

Bu parçada istifleme bağımlılığıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

A) Yakın bir geçmişte yapılan araştırmalarla tedavisi bulunmuş bir hastalık olduğuna

B) Kişinin, yakın çevresinin uyarılarını dikkate alarak bu bağımlılıktan kurtulabileceğine

C) Hastaların, eşyalara duydukları bağlılığı psikolojik bir rahatsızlık olarak kabul ettiklerine

D) Tedavi sürecinde, depresyona neden olabilecek müdahalelerden kaçınmak gerektiğine

E) Eşyalarından ayrılma durumuyla karşı karşıya kaldıklarında bağımlı kişilerin verdiği tepkiye

27. Başından beri biliyordum ki şu veya bu çevreden, şu veya bu sayıda insanın iyi ve sevimli bulduğu şiirler yazmak mümkündü. Böyle bir yolu seçtikten sonra, geçerli ortalamayı fark etmek ve o normlara uygun olanı üretmeyi sürdürmek de gerekiyordu. Ama böylesi bir yol, toplumun beğenilerinin sürekli değişmesi yüzünden beni kendime yabancılaşma batağına götürürdü.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen bir şairin düşüncesi olabilir?

A) Toplumdaki eğilimleri izlemek şairlerin üretkenliğini yitirmesine neden olur.

B) Bir şair beğenilmek için ortalamanın üstünde ürünler ortaya koymalıdır.

C) Geniş okur kitlelerinin bir şairi takdir etmesi onun sanatı adına kötüye işarettir.

D) Şiirin kurallarına sıkı sıkıya uymamak şairin popülaritesini olumsuz etkiler.

E) Bir şairi özgün ve özel kılan, popüler olanı tercih etmiyor olmasıdır.

28. İsviçre'de son dönemlerde uyku üzerine yapılan bir araştırmada uyku sorunu olmayan 12 sağlıklı erkek, iki hafta arayla karanlık bir odada öğleden sonra 45 dakikalık uykuya yatırılmıştır. İlk seferde sabit, ikincisinde ise hafifçe sallanan bir yatakta uyumaları sağlanarak, çalışmaya katılan kişilerin beyinlerinin elektriksel etkinliği EEG yöntemi ile ölçülmüştür. Araştırma sonucunda ise sallanarak uyuyanların hafif uyku (N1) ve derin uyku (N2) aşamalarına daha çabuk geçtikleri, derin uykuda daha uzun süre kaldıkları saptanmıştır.

Bu parçada sözü edilen araştırmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gündüz uykusunun sağlık üzerindeki etkilerini gözlemlemek

B) Uyku düzeni konusunda erkekler arasındaki farklılıkları belirlemek

C) Uyku rahatsızlıklarının uyku süresi ile ilişkisini ortaya koymak

D) Cinsiyet faktörünün uyku süresi üzerindeki etkisini tespit etmek

E) Uykuya dalmak ile sallanmak arasındaki ilişkiyi incelemek

29. Zaman zaman susuzlukla karşı karşıya kalan büyük kentlerin asıl sorunu su kaynağı sıkıntısı değil, eldeki suyun kalitesinin düşmesidir. Diğer bir deyişle kentte sınırsız su kaynağı bulunsa da susuzluk yaşanabilir. Bunun en büyük nedeni ise kirlenmedir. İçme suyu kaynaklarının kirlilik derecesi belli bir düzeyi aştıktan sonra en gelişmiş arıtma tesisleri bile bu kaynakları temizlemede yetersiz kalır. Bu sebeple susuzluk sorununun çözümü için yeni su kaynaklarının aranmasından çok baraj havzalarının daha iyi korunması, atıkların ayrıştırılarak yeniden kullanılması, çöplerin kontrol tesislerinde toplanması gibi uygulamalara gidilmesi gerekir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Çöp ve atıkların dönüştürülmesindeki başarısızlığın su kaynaklarını azalttığına

B) Baraj havzalarındaki yetersizliğin günümüz kentlerinin öncelikli sorunu olduğuna

C) Su kaynaklarının kirlenmesinin arıtma tesislerindeki yetersizlikten kaynaklandığına

D) Temiz su kaynaklarındaki azalmanın atık kontrolü uygulamalarını önemli kıldığına

E) Doğal su kaynaklarındaki kirlenmenin alternatif kaynak arayışlarını hızlandırdığına

Diğer sayfaya geçiniz.

30. "Bir ülkenin uygarlık düzeyi o ülkenin kâğıt tüketimi ile ölçülür." diye bir söz hatırlıyorum. Bana göre bu düşünce artık geçerliliğini kaybetti. Çünkü bugün kitap yazmak ve yayımlamak kâğıt kullanmadan da mümkün. İleride ne olacağı bilinmez ama şimdilik basılı ve elektronik kitaplar varlığını birlikte devam ettiriyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Uygarlık üretme ve yayma aracı olan kâğıt, işlevini günümüzün teknolojik imkânlarıyla paylaşarak sürdürmektedir.

B) Uygarlığın önemli ögelerinden olan kâğıdın tüketimi ile üretimi arasındaki denge gelişmişlik göstergesidir.

C) Uygarlığın gelişimi ve yayılımı ile kâğıt tüketimini ilişkilendirmenin ne kadar doğru olduğu bugün açıkça görülmektedir.

D) Uygarlığı yalnız kâğıt üzerinden ölçmeye çalışmanın ne denli sığ bir düşünce olduğu yaygın olarak bilinmektedir.

E) Uygarlığın günümüzde ulaştığı nokta, elektronik kitap çağının kapılarını sonuna kadar açmaktadır.

31. Bu eser, insanın içine taş gibi oturan öykülerle dolu olmasıyla ayrı bir yere sahip. Çoğunda olaylar doğrudan anlatılmıyor; en çok da bu hâliyle öyküler, didaktik olmanın tuzağına düşmekten kurtuluyor. Yazarın öykülerindeki bazı noktaları kendince birleştiren okur, metne dâhil olarak yine kendince anlamlar üretiyor. Anlatılan öyküler içimizden birilerinin hikâyesi olduğundan okur, günün sonunda iç açıcı bir resimle karşılaşmıyor. Çünkü her öykü, toplumun bireye sık sık yaşattığı haksızlığa uğramışlık duygusunu okuruna hissettiriyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen öykülerin bir özelliği <u>değildir</u>?

A) Etkileyicilik
B) Yoruma açıklık
C) Yaşanmışlık
D) Farklılık
E) Yol göstericilik

32. Kurşun kalem yapan yaşlı bir adam, yaptığı kalemleri satıcıya vermek için kutuya koyarken içlerinden birini kenara ayırdı ve ona “Olabileceğin en iyi kalem olmak istiyorsan şu beş şeyi asla unutma!” diyerek şu öğütleri verdi:

- Hayatta başarılı olmak için öncelikle kendini, seni kullanmayı bilen bir kişinin ellerine almasına izin vermelisin.
- Zaman zaman ucunu açacaklar ve bu sana acı verecek fakat daha iyi bir kalem olmak için buna katlanmalısın.
- Yaptığın yanlışlara üzülme, yeniden yazma fırsatın olacak daima. Bu fırsatları kaçırma!
- Seni sen yapan en önemli parçanın, içindeki kurşun olduğunu unutma!
- Üzerinde dolaştığın her yüzeye kendine ait bir işaret bırakmalısın ve yazmaya devam etmelisin.

Bu parçada kurşun kalem ustasının kaleme verdiği öğütlere göre, kalemin başarı için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerin hangisi <u>yoktur</u>?

A) Gerçekçi olmak
B) Sabırlı olmak
C) Umudunu korumak
D) Özünü hatırlamak
E) Özgün olmak

33. Edebiyatımızın unutulmaz eseri *Hababam Sınıfı*, dünün video izleyicisinden bugünün üç boyutlu sinema tutkunlarına, milyonların gönlünde taht kuralı 40 yılı geçiyor. Her zaman zevkle izlediğimiz, kahkahalar attığımız, içimizi ısıtan *Hababam Sınıfı,* hepimizden bir parça bulundurur. Filmin bu başarısında yazarı Rıfat Ilgaz kadar yönetmeni Ertem Eğilmez'in de rolü büyüktür. Belirtilmesi gereken bir husus da filmin hepimizin aşina olduğu müziğidir. Yavaş çalındığında insana hüzün, hızlı çalındığında coşku veren ve *Hababam Sınıfı*'nı zihnimize kazıyan müzik, Melih Kibar'ın bestesidir. Müzisyen bu eseriyle Altın Portakal Film Festivali'nde "En İyi Film Müziği Ödülü"nü almıştır.

Bu parçada *Hababam Sınıfı*'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Başarısında nelerin etkili olduğuna

B) Seyircinin iç dünyasındaki tesirine

C) Türk sinemasında yarattığı etkilere

D) Edebî bir eserden sinemaya uyarlandığına

E) Farklı kuşaklara hitap ettiğine

34. **Gazeteci:**
(I) ----

Uzman:
— Bütün enerji kaynaklarını hesaba kattığımızda enerji tüketiminin XIX. yüzyılın başından beri on kat arttığını görüyoruz. Bunda dünya nüfusunun artmaya devam etmesinin yanı sıra teknolojik ilerlemelerin de payı var. Ülkelerin farklı enerji kaynaklarını bir arada kullanmaya başladığını da söylemek lazım.

Gazeteci:
(II) ----

Uzman:
— Ülkeden ülkeye değişiklik gösterse de petrol dünya genelinde tahtını bırakmış değil. Hatta II. Dünya Savaşı'nın sona erdiği 1945 yılına göre yıllık tüketiminin dört katına çıktığını biliyoruz. Petrol tüm dünyada kullanılan enerjinin üçte birini sağlamayı sürdürüyor. Onu sırasıyla kömür, gaz, yenilenebilir enerji kaynakları ve nükleer enerji izliyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Nüfus hareketliliğinin enerji gereksinimi ile ilişkisi nedir?
(II) Yenilenebilir enerji kullanımı hakkında ne söyleyebilirsiniz?

B) (I) Dünyadaki enerji kaynaklarının azalmasını nelere bağlıyorsunuz?
(II) Siz de petrolün birincil enerji kaynağı olduğunu mu düşünüyorsunuz?

C) (I) Dünyada enerji tüketiminin nasıl bir seyir izlediğini düşünüyorsunuz?
(II) Gelecekte başlıca enerji kaynaklarının hangileri olacağını öngörüyorsunuz?

D) (I) Teknolojinin yanı sıra enerji tüketiminde sizce neler etkili?
(II) Gelecekte petrole bağımlı olmaktan kurtulacak mıyız?

E) (I) Günümüzde üretilen enerji, tüketim ihtiyacını karşılayabiliyor mu?
(II) Günümüz insanı hangi enerji kaynaklarını kullanmayı tercih ediyor?

35. - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gelenek ve inançlarımızda servi ağacı, insanın doğumdan ölüme kadar var olma çabasının bir sembolü olarak görülmüştür. Mevsimlerin zorlu şartlarına rağmen yeşilliğini hiç kaybetmemesi ve dayanıklı olması ile serviler, hayatı tasvir etmektedir. Gövdesi semaya dik bir şekilde uzandığı için de servinin doğruluğu temsil ettiğine inanılmaktadır. Onunla ilgili başka bir inanış da insana iyi şans getirdiği ve onu koruduğudur. Ayrıca serviler, eski Türk kültüründe bolluk ve bereketi simgeleyen "hayat ağacı" olarak da nitelendirilmiştir. Ağacın mevsim şartlarına rağmen hep yeşil kalması ise ölümsüzlüğü simgeler. Aynı zamanda minareyi andıran servi, Osmanlı kültüründe de hayat ağacına benzetilmiş ve dallarına konmuş kuşların, hayatın içindeki canlıları temsil ettiği düşünülmüştür.

35. Bu parçaya göre servi ağacıyla ilgili inanışların ortaya çıkmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Diğer ağaçlara göre daha geniş bir alana yayılması

B) İnsan topluluklarının yaşamına fayda sağlaması

C) İnsanın fiziksel özellikleriyle benzerlik göstermesi

D) Kimi özelliklerinden dolayı ona sembolik bir değer atfedilmesi

E) Ömrünün uzunluk bakımından insan ömrüne denk olması

36. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Toplumun farklı katmanları tarafından benimsenen değerler kolayca yaygınlaşır.

B) Hayatı anlamlandırırken doğadaki varlıklardan ve onların özelliklerinden faydalanılır.

C) Hayatın zorluklarına karşı çıkabilmek için bazı kültürel ve toplumsal değerler üretilir.

D) Doğa olaylarını doğru yorumlayabilen toplumlar, yaşamı ve ölümü daha iyi anlayabilir.

E) Doğadaki nesnelere anlam yüklenirken geçmişten gelen tecrübelerden yararlanılır.

37. - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eskiden güvenlik şirketleri, piyasadan ikinci el bilgisayar ve sabit diskleri toplar, bunlardan kurtardığı verilere ilişkin de raporlar yayımlardı. Bu raporlar bize "Siz bilgisayarınızdan özel bilgileri sildiğinizi sanıyorsunuz ama bu işi düzgün yapmazsanız sildiklerinize başkaları kolaylıkla ulaşabilir." mesajını verirdi. Geçtiğimiz aylarda bir güvenlik şirketi, benzer konuda yeni bir çalışmayı akıllı cep telefonlarıyla gerçekleştirdi. Şirket, kullanılmış 20 telefonu piyasadan toplayarak veri kurtarma prosedürlerini uyguladı ve telefonlardan çıkan verileri değerlendirdi. Bu uygulamadan elde edilen sonuçlar şaşırtıcıydı. Şirket sadece 20 telefondan; yaklaşık 40 bin fotoğraf, 1000 *İnternet* arama geçmişi, 750 e-posta ve kısa mesaj hatta bir adet onaylanmış kredi kartı bilgisine ulaşıldığını raporladı.

37. Bu parçada söz edilen araştırmanın sonucundan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Teknoloji, yaptığımız işlemleri koruyabildiği ve ileriki aşamalarda tekrar kullanıma sunabildiği için kişilerin hayatına kolaylık getirebilir.

B) Farklı uygulama ve araştırmalarla desteklenmediği sürece teknolojinin gelişim hızının ne kadar şaşırtıcı olacağını görmek zaman gerektirir.

C) Elektronik cihazlardaki bilgiler silinmiş gibi görünse de başkalarının bu bilgilere erişebilme imkânının olması tehlike oluşturabilir.

D) Akıllı telefonlardaki kişisel veriler, suçluların yakalanmasında ve hangi suçların işlendiğinin belirlenmesinde yol gösterici olabilir.

E) Elektronik cihazlardaki verilerin silindikten sonra bile kurtarılmasına imkân veren teknoloji, bu cihazların üretim aşamasında kullanılabilir.

38. Bu parçada belirtilen eski ve yeni araştırmalar;

I. incelenen teknolojik araçlar,
II. çıkış noktaları,
III. ulaşılan sonuçlar

bakımından karşılaştırıldığında hangilerinin benzeştiği söylenebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

39. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1815 yılının nisan ayında Endonezya'daki Tambora Yanardağı'nda büyük bir patlama oldu. Yanardağın yakınındaki yerleşim bölgeleri volkanik külle kaplandı, atmosfere milyonlarca ton toz ve volkanik kül karıştı. Yanardağdan çıkan gazlar yoğunlaşarak aeorsol bulutları oluşturdu. Bu bulutlar yeryüzünün soğumasına neden oldu. Küresel sıcaklık düştü, iklimler geçici olarak değişti. 1816 yılında Kuzey Yarım Küre'nin büyük bölümünde sıcak bir yaz mevsimi yaşanmadı. Avrupa ve Kuzey Amerika'da soğuk havanın ekinleri tahrip etmesiyle başlayan kıtlık nedeniyle salgın hastalıklar baş gösterdi. Yeryüzündeki etkileri zamanla azalsa da patlama, edebiyat ve sanat dünyası üzerinde kalıcı izler bıraktı. Patlamanın edebiyat dünyasına kazandırdığı eserlerin başında ise *Frankenstein* adlı roman geliyordu. 1816 yazında İngiliz yazar Mary Shelley, bu doğa olayı yüzünden günlerce kapalı alanda yaşamak zorunda kaldı ve 1818'de yayımlanan ünlü korku romanını işte bu günlerde kaleme aldı.

39. Bu parçada Tambora Yanardağı'nın patlamasıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Kültürel yaşama olan etkilerine

B) Bazı bölgelerde neden olduğu kuraklığa

C) Etkisinin hissedildiği coğrafi bölgelere

D) Dünyanın ısınması üzerindeki etkisine

E) Atmosferde yarattığı değişikliklere

40. Tambora Yanardağı patlaması sonrasında Mary Shelley'nin ünlü romanı *Frankenstein*'ı yazmasıyla aşağıdaki sözlerden hangisi ilişkilendirilebilir?

A) Dalgaların kıyıya sürüklediği çer çöp, ıssız adadaki kişi için hazine değerindedir.

B) Rüzgârın uğultusu sadece kulübesinin korunaklı duvarları arasındaki kişiye güzel gelir.

C) Bir çöl bedevisi için kum fırtınası, gündelik hayatın küçük cilvelerinden biridir.

D) Burada sel olup akan yağmurun hangi köydeki güle can suyu olduğunu bilemezsin.

E) Yangının küle çevirdiklerini, ne kadar zaman geçerse geçsin yeniden yeşertemezsin.

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2018 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

30-06-2018

TÜRKÇE TESTİ

1. E
2. C
3. E
4. E
5. B
6. B
7. E
8. D
9. C
10. C
11. D
12. C
13. B
14. E
15. D
16. C
17. D
18. D
19. B
20. A
21. A
22. D
23. A
24. C
25. A
26. E
27. E
28. E
29. D
30. A
31. E
32. A
33. C
34. B
35. D
36. B
37. C
38. D
39. B
40. D